

Aan:
Meten=Weten
p/a Gerard ter Borchstraat 51
7944 GM MEPPPEL

Assen, 4 september 2025
Ons kenmerk: 202500695-01168552
Behandeld door Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving (0592) 36 55 55
Onderwerp: Besluit afwijzing en toewijzing handhavingsverzoek - percelen RNN02 L 103, VDR00 H 2521, DVR00 I 122 en 123 - gewasbeschermingsmiddelen

Geachte heer/mevrouw,

Op 27 maart 2025 ontvingen wij uw handhavingsverzoek tegen de lelieteelt op de percelen RNN02 L 103, VDR00 H 2521, DVR00 I 122 en 123. In deze brief leest u ons besluit en de motivering ervan.

Besluit

Wij wijzen uw verzoek om handhaving voor perceel DVR00 I 123 toe, en leggen Joling BV conform ons handhavingsbeleid lelieteelt 2025 – 2028 een dwangsom op om te stoppen met het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen die de stoffen Boscalid, Fluopyram, Fthalamide, Pendimethalin en/of Tebuconazool bevatten voor de (lelie)teelt op perceel DVR00 I 123 voor zover gelegen binnen 250 meter van Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Deze last geldt voor het kalenderjaar 2025. Indien Joling BV deze last overtreedt, dan verbeurt zij eenmalig een dwangsom van € 50.000,-.

Wij wijzen uw verzoek om handhaving voor de percelen percelen RNN02 L 103, VDR00 H 2521, DVR00 I 122 af.

Motivering

Naar aanleiding van uw handhavingsverzoek is onze toezichthouder op 9 april 2025 op pad geweest. Zijn rapport van bevindingen is als bijlage bij dit besluit gevoegd. Hij heeft geconstateerd dat op perceel RNN02 L 103 geen lelieteelt plaatsvindt. De voorzijde is grasland en de achterzijde zwarte grond. Kadastraal nummer VDR00 H 2521 hebben wij niet in Drenthe kunnen vinden. Op kadastraal nummer DVR00 I 122 vindt geen lelieteelt plaats maar staat een onbekend gewas. Daarom wordt uw handhavingsverzoek voor deze percelen afgewezen.

Op kadastraal perceel DVR00 I 123 vindt lelieteelt plaats. Bij brief van 6 juni 2025 hebben wij aan de Maatschap Joling een voornemen last onder dwangsom en verzoek om informatie gestuurd (kenmerk 202500695-01160286), waarvan u afschrift heeft ontvangen. Daarbij hebben wij de gelegenheid geboden om, conform ons handhavingsbeleid lelieteelt 2025 - 2028, aan te tonen dat de lelieteelt is te zien als één en dezelfde handeling sinds 10 juni 1994, en dus dat lelies ter plaatse al in 1994 periodiek in de gewasrotatie voorkomen. Ook hebben wij het bedrijf de kans gegeven een voortoets aan te leveren waaruit blijkt dat significante effecten van het project op Natura 2000-gebieden op voorhand zijn uit te

sluiten. In dezelfde brief is verder aangekondigd dat, indien het bedrijf er niet in zou slagen om te bewijzen dat het project vergunningvrij mag worden uitgevoerd, dat dan een last onder dwangsom zou worden opgelegd, waarbij wij de mogelijkheid van een zienswijze op dit voornemen hebben geboden.

Bij brief van 20 juni 2025 heeft namens de maatschap Joling een zienswijze ingediend. Op 17 juli 2025 heeft aanvullend een zienswijzegesprek plaatsgehad. Daarbij is niet aangetoond dat op dit perceel sprake is van een voortgezette handeling sinds 10 juni 1994 en er is geen voortoets aangeleverd. Om deze reden zijn wij overgegaan tot opleggen van een last onder dwangsom. Voor onze verder motivering verwijzen wij kortheidshalve naar de last onder dwangsom in de bijlage bij deze brief.

Meer informatie

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het Klant Contact Centrum, telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

 M. Middel
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Bijlagen:

- Rapport van bevindingen
- Last onder dwangsom aan Joling

Afschrift aan:

- Bout advocaten, Postbus 7015, 9701 JA Groningen
- Joling BV
- Gemeente Westerveld (digitaal)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Aan:
Joling B.V.
Achter de Bargen 1
7991 TL DWINGELOO

Assen, 4 september 2025
Ons kenmerk: 202500977-01168568
Behandeld door Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving (0592) 36 55 55
Onderwerp: AANGETEKEND EN PER REGULIERE POST - Besluit last onder dwangsom - percelen
DVR00-A-1927 en DVR00-B-3898 - gewasbeschermingsmiddelen

Geachte heer/mevrouw,

Op 1 mei 2025 ontvingen wij een handhavingsverzoek tegen de lelieteelt en sierteelt op een groot aantal percelen ontvangen, waaronder de percelen DVR00-A-1927 en DVR00-B-3898. Onze toezichthouder is op 3 juni 2025 ter plaatse geweest en heeft geconstateerd dat op deze beide percelen sierteelt plaatsvindt.

Bij brief van 18 juli 2025 hebben wij u een verzoek om informatie en vooraankondiging last onder dwangsom gestuurd (kenmerk 202500977-01164823). Op 29 juli 2025 heeft namens u een zienswijze ingediend (referentie cl / sf / 2025.18600 / 25-00038833) en op 6 en op 15 augustus heeft hij namens u nieuwe informatie aangeleverd. Tevens heeft namens u verzocht om handhaving tegen het gebruik van Deet en andere middelen door alle ondernemers en tevens om afsluiting van alle Natura 2000-gebieden. Op deze verzoeken zullen wij een afzonderlijk besluit nemen.

In deze brief leest u ons besluit ten aanzien van deze beide percelen en de motivering ervan.

Last

U moet per direct stoppen met het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen die de stoffen Boscalid, Fluopyram, Fthalamide, Pendimethalin en/of Tebuconazool bevatten voor de (lelie)teelt op perceel DVR00-A-1927 voor zover gelegen binnen 250 meter van Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Deze last geldt voor het kalenderjaar 2025. Indien u deze last overtreedt, dan verbeurt u eenmalig een dwangsom van € 100.000,-.

Voor het perceel DVR00-B-3898 leggen wij u geen last op.

Motivering

Op 15 augustus 2025 zijn vier getuigenverklaringen ingebracht waaruit blijkt dat op perceel DVR00-B-3898 lelieteelt al voor 1994 in de gewasrotatie zat en ook sindsdien in de gewasrotatie heeft gezeten. Daarmee is onderbouwd dat het bij de lelieteelt op dit perceel gaat om één en dezelfde handeling sinds referentiedatum. Dit betekent dat geen sprake is van een overtreding en dat wij voor dit perceel afzien

van het opleggen van een last onder dwangsom. Raadpleging van de luchtfoto 1992-1994 zoals gepubliceerd op de website van de provincie bevestigt bovendien dat het perceel DVR00-B-3898 op dat moment agrarisch in gebruik was. Perceel DVR00-B-3898 heeft in het vigerende bestemmingsplan buitengebied Diever van 13 mei 1997 de bestemming 'Jonge veldontginningen' gekregen en mogen gezien art. 8 van de voorschriften bij dit bestemmingsplan voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf worden gebruikt. De gemeente Westerveld heeft geen planologische beperkingen op de lelieteelt sinds referentiedatum kunnen vinden.

U heeft in uw zienswijze en in later toegezonden informatie echter niet aangetoond dat er bij de sierteelt op perceel DVR00-A-1927 ook sprake zou zijn van een voortgezette handeling sinds 10 juni 1994. Ook heeft u geen ecologische voortoets aangeleverd waaruit blijkt dat significante effecten van de activiteit op voorhand kunnen worden uitgesloten. In het licht van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 april 2025 (ECLI:NL:RVS:2025:1428) moet u daarom voor deze activiteit beschikken over een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit. U beschikt voor deze activiteit niet over deze vergunning, en heeft deze ook niet aangevraagd.

Het perceel DVR00-A-1927 ligt op zeer korte afstand van Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Wij hebben u op 18 juli 2025 een verzoek om informatie en vooraankondiging last onder dwangsom gestuurd (kenmerk 202500977-01164823) gestuurd vanwege lelieteelt naast Natura 2000 aan de Pastoorszandweg te Geeuwenbrug. Op 18 juni 2024 hebben wij u een waarschuwing en verzoek om ecologische voortoets (kenmerk 202400732-01124270) gestuurd dat voor lelieteelt nabij Natura 2000 (Haarakkersweg te Dwingeloo). In de bijlage bij die brief staat vermeld dat wij daarvoor een grens van 250 meter tot Natura 2000 hanteren. U bent dus voor in elk geval percelen lelieteelt binnen 250 meter van Natura 2000 op de hoogte van de verplichting een voortoets op te stellen. Om die reden en conform het op 3 juni 2025 vastgestelde beleid, kunnen wij in dit geval niet volstaan met een waarschuwing. Conform de uitspraak van de Raad van State van 2 april 2025 (ECLI:NL:RVS:2025:1428) geldt geen harde afstandslimiet meer; de 250 metergrens diende tot 2 april 2025 als interne beleidsrichtlijn, maar is nu juridisch niet langer houdbaar. Dit betekent dat wij genoodzaakt zullen zijn handhavend op te treden indien u er niet in slaagt om de gevraagde informatie aan te leveren, waaruit blijkt dat de vergunningplicht kan worden uitgesloten.

Op 6 augustus 2025 heeft u ons een proces-verbaal van gerechtsdeurwaarder te Emmen overlegd, waaruit blijkt dat op perceel DVR00-A-1927 (Appelschaseweg) in ieder geval sinds 11 juli 2025 geen gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt waarin de stoffen Boscalid, Fluopyram, Fthalmide, Pendimethalin en/of Tebuconazool voorkomen. Dit neemt echter niet weg dat eerder sprake is geweest van een overtreding. Indien u inderdaad de rest van kalenderjaar 2025 geen gewasbeschermingsmiddelen met vijf genoemde stoffen meer toepast, dan zult u de dwangsom niet verbeuren. Dit is echter geen reden om geen last onder dwangsom op te leggen.

Belangenafweging

Het is vaste jurisprudentie dat gelet op het algemeen belang dat is gediend met handhaving, in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift, het bestuursorgaan dat bevoegd is handhavend op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moet maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevergd dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Wij zijn van mening dat het belang om handhavend op te treden en daarmee belasting van Natura 2000-natuurwaarden tegen te gaan, zwaarder wegen dan uw bedrijfseconomisch belang bij voortzetting van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Daarbij speelt een rol dat u op de hoogte was en/of kon zijn dat dit gebruik niet is toegestaan zonder voortoets. Om die reden leggen wij u een last onder dwangsom op van € 100.000,-. Dit bedrag is berekend op basis van 4 hectares à € 25.000,- per hectare. Het perceel is 5,0 hectare groot, dat vrijwel geheel binnen 250 meter van Natura 2000-gebied is gelegen. U zult dit bedrag verbeuren indien wij constateren dat u na ontvangst van deze last onder dwangsom nog Boscalid, Fluopyram, Fthalimide, Pendimethalin en/of Tebuconazool op het perceel heeft toegepast, of indien u ons na een vordering daartoe inzage in uw spuitregistratie of afschrift van uw spuitregistratie weigert. Het bedrag kan éénmaal verbeuren.

Omdat u niet heeft aangetoond dat er sprake is van een voortgezette handeling sinds 10 juni 1994 en ook geen ecologische voortoets heeft aangeleverd waaruit blijkt dat significante effecten van de activiteit op voorhand kunnen worden uitgesloten, is er sprake van een overtreding. Er is geen sprake van concreet zicht op legalisatie. Voor het aannemen van concreet zicht op legalisatie is namelijk een ontvankelijke vergunningsaanvraag (complete vergunningaanvraag) vereist die kans van slagen heeft. Dit is in uw situatie niet het geval.

Verder zijn er ons geen bijzondere omstandigheden bekend die in verhouding tot de gediende belangen het onevenredig maken om handhavend op te treden. Een financieel belang dat u waarschijnlijk heeft bij het voortzetten van de werkzaamheden achten wij niet voldoende zwaarwegend. Gelet hierop zijn wij van oordeel dat er in uw geval geen sprake is van bijzondere omstandigheden die afzien van handhavend optreden kunnen rechtvaardigen.

Wij hebben uw situatie aan de Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) getoetst en uw belangen afgewogen. Dit heeft niet tot een ander oordeel geleid. Wij hebben uw gedrag daarbij als 'onverschillig' of 'calculerend' (categorie B of C uit de LHSO) ingeschaald, omdat u ondanks waarschuwingen in eerdere jaren lelies teelt binnen 250 meter van Natura 2000-gebied. De gevolgen hebben wij als 'van belang' (categorie 3 uit de LHSO) ingeschaald, nu de effecten niet bekend zijn maar mogelijk wel ingrijpend kunnen zijn. Conform de interventiematrix uit de LHSO (B3 of C3) dienen wij in dit geval op te treden met een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang, incl. het tijdelijk stilleggen van de activiteit en het verscherpen van het toezicht. Daarom is het passend om in dit geval over te gaan tot het opleggen van een last onder dwangsom.

Hoogte bedrag

Op grond van artikel 5:32b, derde lid, van de Awb dient de dwangsom in redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van de dwangsomoplegging. Het opleggen van een last onder dwangsom heeft ten doel de overtreder te bewegen tot naleving van de voor hem geldende regels. Volgens vaste jurisprudentie dient van een last onder dwangsom een zodanige prikkel uit te gaan, dat de opgelegde last wordt uitgevoerd zonder dat een dwangsom wordt verbeurd.

Wij hebben aan de hoogte van de dwangsom de aard en de ernst van de overtreding en uw gedrag ten grondslag gelegd. De regels over Natura 2000 in de Omgevingswet dienen om de Natura 2000-gebieden te beschermen. Het algemeen belang is zodoende gediend bij handhaving van deze verplichting. Uw gedrag lijkt onverschillig of calculerend doordat u bewust lelies teelt en daarbij gewasbeschermingsmiddelen gebruikt op een perceel direct naast Natura 2000. Wij achten een bedrag van € 25.000,- per hectare voldoende prikkelend om naleving te bereiken, nu volgens de KAVB bij lelieteelt: "De waarde van de oogst kan oplopen tot meer dan vijftigduizend euro per hectare"

(https://www.lielieteelt.eu/files/Brochure_zo_worden_lelies_geteeld.PDF). Uit nadien ontvangen informatie weten inmiddels wij dat de opbrengst waarschijnlijk eerder tussen de € 40.000 en 45.000 per hectare ligt en dat ruim de helft daarvan aan kosten opgaat. In dat licht menen wij dat € 25.000,- per hectare op dit moment voldoende prikkelend moet zijn. Omdat van het perceel minimaal 4 hectare is gelegen binnen 250 meter van een Natura 2000 gebied is de hoogte van de dwangsom € 100.000,-.

Reactie op uw zienswijze

Bij brief van 29 juli 2025 is namens u een zienswijze ingediend. U voert daarin een aantal punten aan, die wij verkort en gecursiveerd weergegeven gevolgd door onze reactie erop.

In het kader van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn moet worden beoordeeld of stoffen en middelen nadelige effecten hebben op het milieu en specifiek op Natura 2000-gebieden. De toelating door het Ctgb is met inachtneming van de Habitatrichtlijn.

Reactie provincie:

In r.o. 5.4., derde alinea, van ABRvS 2 april 2025 (ECLI:NL:RVS:2025:1428) concludeert de Afdeling: "In de beoordeling door het Ctgb worden niet de gevolgen op specifieke Natura 2000-gebieden beoordeeld en wordt niet gekeken naar de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden." De beoordelingskaders zijn derhalve verschillend: het Ctgb kijkt bij toelating naar algemene volksgezondheids- en milieunormen voor het gebruik van afzonderlijke middelen, terwijl wij bij een Natura 2000-handhavingsbeslissing moeten kijken naar de specifieke effecten van een activiteit op beschermde natuurwaarden. Dit argument gaat derhalve niet op.

Meten=Weten treft ook andere stoffen aan die niet in de lielieteelt worden gebruikt. De focus van Meten=Weten op veertien stoffen is selectief. Er zitten methodologische gebreken aan het onderzoek van Meten=Weten. Heeft de provincie zelf gemeten? Er vindt geen emissie van het perceel van [redacted] plaats. Drift is nagenoeg uitgesloten door de wijze van spuiten van [redacted].

Reactie provincie:

Mocht het zo zijn dat inderdaad nauwelijks emissie plaatsvindt en dat significante effecten kunnen worden uitgesloten, dan zien we dat graag onderbouwd in een door een ter zake deskundige opgestelde ecologische voortoets. De stelling daartoe opnemen in een zienswijze is daarvoor niet voldoende. Het onderzoek van Meten=Weten heeft geen absolute waarde maar is alleen een indicatie dat nader onderzoek in de vorm van een voortoets noodzakelijk is. De provincie heeft zelf geen metingen verricht, dus deze kunnen wij ook niet overleggen.

Het is niet evenredig wat de provincie van [redacted] vraagt. Er is geen enkel bureau dat een voortoets kan uitvoeren.

Reactie provincie:

De voortoets is een standaard-instrument waarmee op voorhand significante effecten en daarmee de vergunningplicht kunnen worden uitgesloten. Wij hebben meer signalen dat onderzoeks- en adviesbureaus aangeven een dergelijk onderzoek niet te kunnen uitvoeren. Dat komt echter voor risico van [redacted] omdat er een vergunningplicht geldt zolang significante effecten niet zijn uit te sluiten.

U behandelt [redacted] en lielietelers anders dan aardappelen en andere voedingsgewassen. Ook handhaaft u niet op de natuur en de mens.

Reactie provincie:

Indien er handhavingsverzoeken liggen tegen aardappelteelt of teelt van andere voedselgewassen, zullen wij hier op dezelfde wijze mee omgaan. We behandelen de lielietelers dus niet anders. Wel hebben wij beleid (Beleidsregels handhaving gewasbeschermingsmiddelen provincie Drenthe) opgesteld

voor de afhandeling van handhavingsverzoeken tegen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij de lelieteelt en de sierteelt bij Natura 2000, omdat wij een behoorlijk aantal handhavingsverzoeken hebben ontvangen voor in totaal een kleine 300 percelen in onze provincie. Een beleidsmatige aanpak was en is dus nodig.

Niet iedere lelieteelt is een afzonderlijk project, maar is als wisselteelt onderdeel van de reguliere landbouw.

Reactie provincie:

Deze redenering hebben wij ook voorgelegd aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, maar in de uitspraak van 2 april 2025 wordt daar geen expliciet antwoord op gegeven. Wel blijkt uit die uitspraak dat de Afdeling een voortoets nodig acht.

U gaat ten onrechte uit van 1994 maar het gaat om het moment van aanwijzing.

Reactie provincie:

Het is juist dat het gaat om het moment dat de verplichtingen van de Habitatrichtlijn van toepassing werden op het betreffende Natura 2000-gebied. Voor het Drents-Friese Wold & Leggelderveld gaan we uit van 24 maart 2000. Omdat we gezien de Afdelingsuitspraak van 2 april 2025 zonder wetenschappelijke onderbouwing geen afstandsgrens kunnen hanteren, zijn effecten op enkele Natura 2000-gebieden die de vroegste referentiedatum van 10 juni 1994 hebben (zoals de Weerribben), op dit moment niet uit te sluiten.

Meer informatie

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het Klant Contact Centrum, telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

 . M. Middel

Themamanager

Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. U kunt in spoedeisende gevallen na indiening van uw bezwaar een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank Noord-Nederland. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

Bijlagen:

- Rapport van bevindingen
- Besluit gedeeltelijke toewijzing handhavingsverzoek

Afschrift aan:

- Bout advocaten, Postbus 7015, 9701 JA Groningen
- Meten=Weten
- Gemeente Westerveld (digitaal)

PROVINCIE DRENTHE	
No.:	_____
Ingek.:	- 1 MEI 2025
TEAM:	
TE BEH. DOOR:	
DWS:	G. AFD.:

aan: College van Gedeputeerde Staten van Drenthe
postbus 122
9400 AC Assen
kopie: vth@drenthe.nl

betreft: HANDHAVINGSVERZOEK projecten percelen

datum: 29 apr 2025

ons kenmerk: m21278

namens: Vereniging Meten=Weten
Stichting Natuurbeschermingswacht

door: **gemachtigde en correspondentieadres:**
ing. [redacted] J
Boom7, KvK nummer 04063297
Gerard ter Borchstraat 51, 7944 GM Meppel
www.boom7.nl, info@boom7.nl
0522-260791

Geacht college,

Met dit document wordt het handhavingsverzoek ondertekend. Ik verzoek u om handtekeningen nooit met derden te delen.

Ondertekening:

[redacted signature area] J

ecologisch advies

Henk Baptist

aan: College van Gedeputeerde Staten van Drenthe
postbus 122
9400 AC Assen
kopie: vth@drenthe.nl

betreft: HANDHAVINGSVERZOEK projecten percelen

datum: 29 apr 2025

ons kenmerk: m21278

namens: Vereniging Meten=Weten
Stichting Natuurbeschermingswacht

door: **gemachtigde en correspondentieadres:**
ing. [redacted] J
Boom7, KvK nummer 04063297
Gerard ter Borchstraat 51, 7944 GM Meppel
www.boom7.nl, info@boom7.nl
0522-260791

en door: [redacted] J
Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist, KvK 20097249
www.natuurbeschermingswet.nl

Geacht college,

Uit recente rechtspraak blijkt dat een voortoets of vergunning noodzakelijk is voor projecten waarbij bestrijdingsmiddelen toegepast worden. Veel middelen bevatten stoffen die zich verspreiden tot in Natura 2000-gebieden. Niet uitgesloten is daarom dat dergelijke projecten, hetzij afzonderlijk, hetzij in combinatie met andere projecten, significante gevolgen kunnen hebben als bedoeld in artikel 6 van de Habitatrichtlijn.

Artikel 6 lid 2 verbiedt een dergelijk project uit te voeren zonder dat artikel 6 lid 3 doorlopen is. Artikel 6 lid 3 is ten onrechte niet doorlopen.

Dit handhaving ziet projecten die worden uitgevoerd op de percelen genoemd in de bijlage 'Bijlage lijst percelen'. Deze lijst is opgesteld op basis van indicatoren dat er sprake is van sierteelt.

Recente uitspraken

Er bestaat relevante rechtspraak waaruit blijkt welke verplichtingen er bestaan bij projecten waarbij bestrijdingsmiddelen toegepast worden. De vergunningplicht is door de rechtbank al in 2021 bevestigd, zie [ECLI:NL:RBNNE:2021:2483](#).

Hierna is die uitspraak voor het deel bestrijdingsmiddelen in hoger beroep van de provincie bevestigd, zie uitspraak van 2 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1428](#).

Vóór die uitspraak in hoger beroep, op 6 maart 2025, heeft de rechtbank Noord-Nederland nogmaals een uitspraak gedaan inzake bestrijdingsmiddelen, [ECLI:NL:RBNNE:2025:899](#): lelieteelt is vergunningplichtig omdat een voortoets niet mogelijk is.

Onderzoeksplicht

Uit dit handhavingsverzoek volgt een onderzoeksplicht voor het college van gedeputeerde staten.

Elk project heeft per definitie een initiatiefnemer. Initiatiefnemers houden spuitregisters bij, zo volgt uit [Verordening EG 1107/2009](#), artikel 67. Daar staat:

"Relevante informatie in deze registers stellen zij op verzoek ter beschikking van de bevoegde autoriteit. Derde partijen, zoals de drinkwaterindustrie, detailhandelaars of omwonenden kunnen zich tot de bevoegde instantie wenden met het verzoek toegang tot deze informatie te verkrijgen."

De bevoegde autoriteiten verstrekken toegang tot deze informatie overeenkomstig het toepasselijke nationale of het Gemeenschapsrecht."

Uit die registers blijkt waar en welke middelen toegepast zijn. Er blijkt meteen waar de initiatiefnemers telen binnen hetzelfde project, mogelijk ook op andere percelen dan genoemd in het handhavingsverzoek.

Een beoordeling of er sprake is van significante effecten dient te zien op de effecten afzonderlijk of in combinatie. Dit volgt uit artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn. Daarbij dient rekening gehouden te worden met stapeling, combinatie van diverse teelten en combinatietoxiciteit.

Relevant is om te zien waar het handhavingsverzoek op ziet. Zoals vastgesteld in genoemde uitspraken is het uitvoeren van een teelt een project als bedoeld in artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn. Een enkele teelt kan onderdeel zijn van meer teelten door de zelfde initiatiefnemer.

Als er geen gegevens zijn zoals spuitregistratie en een handhaafbaar spuitplan, dan dient op basis van het voorzorgsbeginsel, een worst case benadering gehanteerd te worden.

Onverwijld maatregelen

Er is een reden om besluytermijnen te verkorten, namelijk constatering van de Ecologische Autoriteit, zie hieronder.

In haar advies van 26 januari 2024 staat:

"De hoofdconclusie is dat onverwijld gestart moet én kan worden met door natuurdoelanalyses geborgde maatregelen én aanvullende maatregelen voor natuurherstel in en rond natuurgebieden."

vindplaats: <https://ecologischeautoriteit.nl/adviezen/5133>

Hieronder voegen we een aantal citaten in met verwijzing naar de pagina van herkomst.

p. 8 "*Uit de getoetste NDA's en adviezen blijkt dat in de meeste gebieden de natuur is verslechterd of (verder) dreigt te verslechteren, of dat dit niet valt uit te sluiten. Dit is in strijd met het verslechteringsverbod uit de Vogel- en Habitatrichtlijn en de vertaling daarvan in de Omgevingswet. Dit inzicht is van belang omdat Nederland bij verslechtering onverwijld maatregelen moet nemen en niet pas nadat verdere verslechtering optreedt. Als dat nodig is voor het voorkomen van verslechtering, kan (lees: moet) het bevoegd gezag zelfs overgaan tot het wijzigen of intrekken van vergunningen. Deze dreiging is reëel, nu de verslechtering in de komende jaren verder dreigt door te zetten door te hoge stikstofbelasting en een slechte hydrologische omstandigheden.*"

p. 10: "*Pesticiden/vervuiling 30%*

Figuur 2 - Drukfactoren op natuur die spelen in de eerste 70 bekeken gebieden."

- De commissie stelt dat pesticiden een drukfactor zijn. Dit wordt versterkt door onderstaande tekst.

p. 11: "*Uit de NDA's blijkt dat de drukfactoren rond het gebied vaak eerder zijn toegenomen dan afgenomen. Per gebied spelen naast stikstof, water en bodem ook andere drukfactoren een rol zoals (zie figuur 2):*

[..]

*• intensief gebruik door landbouw binnen de begrenzing van het natuurgebied, wat leidt tot versnippering, inwaaiing en/of inspoeling van meststoffen, **pesticiden** en soms ook verstoring van gevoelige soorten;"*

Uit de constatering dat er sprake is van verslechtering van Natura 2000-gebieden volgt dat onverwijld maatregelen moeten worden genomen. Het voorzorgbeginsel, opgenomen in de Habitatrichtlijn, eist dat hiermee niet kan worden gewacht.

Voortoets of passende beoordeling

Samengevat; een voortoets is slechts mogelijk wanneer uit de opgevraagde registers blijkt dat sprake is van een biologische teelt of wanneer geen middelen worden gebruikt die bij onderzoek reeds in Natura 2000-gebieden zijn aangetroffen. Indien geen registers zijn opgevraagd en overlegd, of wanneer voorgaande niet blijkt uit de opgevraagde registers, dient op basis van het voorzorgbeginsel een worst-case benadering te worden toegepast.

De uitspraken van 2 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1428](#) en van 6 maart 2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:899](#) laten diverse uitkomsten zien. Volgens de uitspraak van 2 april 2025 moet een initiatiefnemer de gelegenheid krijgen een voortoets op te stellen.

Volgens de uitspraak van 6 maart 2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:899](#) is een voortoets niet mogelijk en geldt onverwijld een vergunningplicht, waaruit volgt dat artikel 6 lid 3 doorlopen dient te worden, omdat het niet mogelijk is een voortoets op te stellen die vergunningplicht, dan wel het doorlopen van artikel 6 lid 3 habitatrichtlijn, uitsluit. Zie punt 7.8 in de uitspraak van 6 maart 2025.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie laat de mogelijkheid van een 'voorevaluatie', in Nederlandse taal voortoets, open.

Deze mogelijkheid is in lijn met Unierecht. Het Hof van Justitie van de Europese Unie verbiedt geen voortoets en laat de mogelijkheid open voor een 'voorevaluatie' als een middel om te bepalen **of in een later stadium een passende beoordeling moet worden verricht** van de gevolgen van een plan of project voor een betrokken gebied (C-323/17,

EU:C:2018:244).

Belangrijk is dat de uitspraak in hoger beroep van 2 april 2025 gebaseerd is op een uitspraak/dossier van 2021. Daarna bleek uit de uitspraak van 6 maart 2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:899](#), dat het maken van een voortoets vanwege de complexiteit en kennisleemtes op dit moment niet mogelijk is.

In onderhavig geval is het slechts mogelijk mogelijk een voortoets op te stellen als uit de opgevraagde registers blijkt dat bestrijdingsmiddelen worden gebruikt die geen werkzame stoffen bevatten uit bijgaande lijst van in Natura 2000-gebieden aangetroffen stoffen.

Zie bijlage 'Bijlage lijst stoffen' in deze pdf.

De mogelijkheid tot het maken van een voortoets mag er niet toe leiden dat niet binnen acht weken een besluit op het handhavingsverzoek volgt.

Aan de voortoets worden precies dezelfde eisen gesteld als aan de passende beoordeling, zie punt 6.1 van de uitspraak hoger beroep [ECLI:NL:RVS:2022:2557](#): *"Het bepalen van de hoogte van de emissie is zowel van belang in de voortoets als in de passende beoordeling. In de voortoets moet op grond van objectieve gegevens zijn uitgesloten dat een project op zichzelf of in combinatie met andere plannen en projecten significante gevolgen heeft. In de passende beoordeling moeten op basis van de beste wetenschappelijke kennis ter zake, alle aspecten van het plan of het project die op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in gevaar kunnen brengen, worden geïnventariseerd. Toestemming kan op basis van een passende beoordeling worden verleend als de zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied niet zal aantasten. Daarvan is volgens het Hof van Justitie sprake als er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn. Het Hof heeft meermalen geoordeeld dat het voorzorgbeginsel ten grondslag ligt aan artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Het voorzorgbeginsel speelt zowel in de voortoets als in de passende beoordeling een rol."*

Zie ook [ECLI:EU:C:2023:39](#), "Eco Advocacy", de A-G concludeert onder punt 90 als volgt: *"Indien de bevoegde instantie van een lidstaat er in de voorevaluatiefase van overtuigd is dat een beoordeling overeenkomstig artikel 6, lid 3, van de habitatrichtlijn niet nodig is, moet zij bijgevolg op zijn minst een uitdrukkelijke en gedetailleerde motivering geven die elke vanuit wetenschappelijk oogpunt redelijke twijfel over de nadelige gevolgen van de geplande werkzaamheden voor de betrokken beschermingszone als zodanig kan wegnemen."*

Als bestrijdingsmiddelen worden gebruikt die een of meer van de in Natura 2000-gebieden aangetroffen stoffen bevatten, is het met de huidige kennis en rechtspraak niet mogelijk in de voorevaluatie te motiveren zoals de A-G noemt.

Het is ook niet mogelijk om een voortoets op te stellen omdat het in de voortoets niet mogelijk is om de effecten afzonderlijk of in combinatie te beoordelen. Effecten kunnen niet beoordeeld worden omdat de spuitregisters (de basisgegevens) niet openbaar zijn.

Uit de uitspraak van 2 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1428](#) volgt dat de middelen zich verder kunnen verplaatsen dan 250 meter en dat een verplaatsing van 500 meter ook niet uitgesloten is. De initiatiefnemers hebben geen zicht op de projecten binnen de afstand waarop de middelen zich verplaatsen, dan is ook een cumulatieve toets niet mogelijk in de voorevaluatie en daarmee het uitsluiten van significante effecten in een voortoets.

Geen voortoets dus vergunningsplicht

Nu een voortoets niet mogelijk is ontstaat, in lijn met de uitspraak van 6 maart 2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:899](#) vergunningplicht.

Dit betekent dat een passende beoordeling moet worden doorlopen. Het betekent ook dat zo lang er geen vergunning is, het project niet kan worden uitgevoerd. Hieruit volgt dat handhavend opgetreden dient te worden.

Overlap ander verzoek om handhaving

Mogelijk is er een overlap met een ander handhavingsverzoek met de volgende kenmerken:

betreft: HANDHAVINGSVERZOEK projecten initiatiefnemers
datum: 31 mrt 2025
uw kenmerk: 202500715-01153984

Overlap kan ontstaan omdat het verzoek van 31 mrt 2025 mogelijk ziet op percelen waar dit handhavingsverzoek ook op ziet. Voor ons bestaat geen mogelijkheid om dit uit te sluiten, omdat het college nog geen inzicht geeft gegeven over de voortgang van het handhavingsverzoek van 31 mrt 2025.

Wij verzoeken u daarom om, ook bij overlap, ook inzake dit handhavingsverzoek te beslissen.

Uitspraak 2021 in stand gelaten

In uw brief van 16 apr 2025 aan Provinciale Staten staat:

"In de uitspraak worden ook veel zaken niet beslist. Zo gaat de Raad van State niet in op de vraag of een individuele teelt een project is of, zoals ons standpunt is, dat er sprake is van voortgezet agrarisch gebruik. Ook wordt niet ingegaan op het bestaan van een referentiesituatie voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen."

Vindplaats brief:

<https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Statencommissie/2025/07-mei/09:30/INGEKOMEN-STUKKEN-BLOK-RUIMTE/Cie070525-A21-Lelieteel.pdf>

Het is onjuist te stellen dat op meerdere deelonderwerpen niet worden beslist, want in de uitspraak van 2 apr 2025 staat:

*"De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:
III. bevestigt de aangevallen uitspraak voor het overige;"*

Dit betekent een bevestiging van de projectdefinitie, die van 'voortgezet agrarisch gebruik' en die van de referentiesituatie.

Dus de uitspraak [ECLI:NL:RBNNE:2021:2483](#) blijft voor het deel gewasbeschermingsmiddelen in stand. In die uitspraak staat:

"3.3. Gesteld voor de vraag of lelieteelt aangemerkt moet worden als een project overweegt de rechtbank als volgt. In het arrest van het Hof van Justitie van 7 november 2018, ECLI:EU:C:2018:882, heeft het Hof voor recht verklaard, kort weergegeven, dat een activiteit als project kan worden geduid indien sprake is van een fysieke ingreep in het natuurlijk milieu. Lelieteel is derhalve naar het oordeel van de rechtbank aan te duiden als een project."

Relevant in uitspraak van de Raad van State:

"Het bovenstaande betekent dat deze procedure ten einde is en het aan Middenweg

Vledder is om te voldoen aan hetgeen wordt gevraagd in de waarschuwing voor wat betreft het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen."

Relevant in uitspraak van de Raad van State:

"Ten slotte moet worden ingegaan op cumulatieve effecten met andere projecten."

Omdat de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland in stand gelaten is, is het volgende uit die uitspraak relevant:

"Slotson

7.9. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat op het moment van het nemen van het bestreden besluit niet vast stond dat het project, hetzij afzonderlijk, hetzij in combinatie met andere projecten, geen significante gevolgen voor het Drents-Friese Wold & Leggelderveld kon hebben. Voor dat project was het daarom een vergunning nodig. Omdat die niet was verleend was er sprake van een overtreding."

Unierecht

De uitspraak van 2 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1428](#) geeft op basis van nationaal recht de mogelijkheid van waarschuwen om te herstellen voordat overgegaan wordt tot handhavend optreden, zie punt 13.3 van die uitspraak. De initiatiefnemer mag de mogelijkheid geboden krijgen om aan te tonen dat geen sprake is van een overtreding door middel van het aanleveren van een voortoets of om de overtreding ongedaan te maken door te stoppen met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of het verkrijgen van een natuurvergunning.

Belangrijk is dat het verzoek om handhaving gebaseerd is op artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Het betreft Unierecht. En omdat bij Unierecht elk risico op omzeiling van dat recht vermeden dient te worden, moet een termijn voor herstel heel kort zijn.

Bij een langere termijn veroorzaakt het toepassen van bestrijdingsmiddelen verdere verslechtering omdat de initiatiefnemer doorgaat met het toepassen van bestrijdingsmiddelen. Dus kan de inbreuk op artikel 6 lid 2 van de Habitatrichtlijn langer duren.

Bij niet verkorte termijnen bestaat ook het risico op omzeiling omdat het 'spuitseizoen' korter is dan de handavingsprocedure.

Op dat punt zou de Afdelingsuitspraak dan botsen met Unierecht. De oorzaak hiervan is dat de Landelijke Handhavingsstrategie botst met Unierecht omdat de Landelijke Handhavingsstrategie niet elk risico van omzeiling van het recht van de Unie uitsluit. De Landelijke Handhavingsstrategie houdt geen rekening met Unierecht en is niet passend beoordeeld.

Als er toch gebruik wordt gemaakt van de interventiematrix uit de Landelijke Handhavingsstrategie dan is er na de recente ontwikkelingen sprake van calculerend gedrag.

Achtergrond opschorten Unierecht

Het besluit van de Afdeling schort in feite Unierecht op, namelijk de verbodsbepaling uit artikel 6 lid 2 van de Habitatrichtlijn en de verplichting om artikel 6 lid 3 te doorlopen.

Opschorten van Unierecht is slechts mogelijk onder voorwaarden, zie

[ECLI:EU:C:2020:503](#), 'Nevele' onder punt 84:

"Daar moet nog aan worden toegevoegd dat enkel het Hof, bij wijze van uitzondering en om dwingende redenen van rechtszekerheid, een voorlopige opschorting kan toestaan van het effect dat een regel van het Unierecht op het daarmee strijdige nationale recht heeft, namelijk de terzijdestelling ervan. Indien de nationale rechterlijke instanties

bevoegd zouden zijn om aan de nationale bepalingen voorrang te geven boven het Unierecht waarmee zij in strijd zijn, **al was het maar tijdelijk, dan zou immers afbreuk worden gedaan aan de uniforme toepassing van het Unierecht** (arrest van 29 juli 2019, *Inter-Environnement Wallonie en Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*, C-411/17, EU:C:2019:622, punt 177 en aldaar aangehaalde rechtspraak)."

De uniforme uitlegging van het recht van de Unie, met het voorzorgsbeginsel in het bijzonder, maakt dat er geen opschorting (afzien of uitstel van handhaving) mogelijk is in het kader van rechtszekerheid.

Hieruit volgt tevens dat er geen ruimte is voor een belangenafweging of een afweging inzake rechtzekerheid door de lidstaat of de nationale rechter.

Dat geldt ook voor de Habitatrichtlijn, [ECLI:EU:C:2019:622](#), '*Inter-Environnement Wallonie en Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*', Grote Kamer, punt 178: "*Overeenkomstig de in punt 177 van het onderhavige arrest aangehaalde rechtspraak staat het in casu **enkel aan het Hof** om vast te stellen onder welke voorwaarden het bij wijze van uitzondering gerechtvaardigd kan zijn om de gevolgen van maatregelen als die welke in het hoofdgeding aan de orde zijn te handhaven om dwingende redenen die verband houden met de bevoorradingszekerheid van de betrokken lidstaat inzake elektriciteit. Dergelijke redenen kunnen de handhaving van de gevolgen van nationale maatregelen die zijn vastgesteld in strijd met de uit de MEB- en de habitatrichtlijn voortvloeiende verplichtingen, enkel rechtvaardigen wanneer in geval van de nietigverklaring van die maatregelen of in geval van de opschorting van de gevolgen ervan **het reële en ernstige risico zou bestaan dat de elektriciteitsbevoorrading van de betrokken lidstaat wordt onderbroken**, en aan dit risico niet het hoofd zou kunnen worden geboden met andere middelen en alternatieven, met name in het kader van de interne markt.*"

Uit bovenstaande volgt meteen het toetsingskader, namelijk een reëel en ernstig risico van grote gevolgen voor de gehele lidstaat, **zonder andere middelen en alternatieven**.

Er kan dus niet worden afgezien van handhaving.

Beginselflicht tot handhaven overheden

De Afdeling en het College van beroep voor het bedrijfsleven hanteren de beginselflicht tot handhaving in vaste rechtspraak. Deze beginselflicht tot handhaving omschrijft de bestuursrechter als volgt:

"Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag het bestuursorgaan weigeren dit te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien."

Samengevat: de plicht tot handhaven kent slechts twee uitzonderingen:

1. concreet zicht op legalisatie
2. onevenredigheid

Voor 'concreet zicht op legalisatie' moet er altijd een aanvraag zijn gedaan voor een omgevingsvergunning ([ECLI:NL:RVS:2018:2735](#)). In het geval van de natuurvergunning is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing, hetgeen betekent dat er een ontwerpvergunning ter inzage moet zijn gelegd waarin het voornemen bestaat

vergunning te verlenen.

Er is in Nederland nog geen enkele vergunning aangevraagd, laat staan dat er een ontwerp-vergunning bestaat.

Formeel is het 'onevenredig in verhouding tot de daarmee te dienen belangen'. Dit impliceert een belangenafweging. In de Habitatrictlijn is in artikel 6 lid 4 reeds voorzien in een belangenafweging. Dit betekent ook dat geen andere dan de opgenomen wettelijke belangenafweging mag worden gemaakt.

Uitzondering op de procedure van artikel 6 lid 3 (verkrijgen natuurvergunning) is alleen mogelijk als er sprake is van dwingende reden van groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn. Er moet dan compensatie voor de aantasting van het natuurgebied worden geboden. In Nederlands rechts is dit bekend onder de term ADC criteria. Geen Alternatieven, Dwingende reden en Compensatie.

Voor een succesvol beroep op 'onevenredigheid' dient de provincie inzichtelijk te maken wat en hoe groot de inbreuk is op de belangen die zijn betrokken bij de bescherming van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden. Dit heeft betrekking op de huidige situatie van de te beschermen natuurwaarden, in hoeverre de instandhoudingsdoelen voor de te beschermen habitattypen en Habitatrictlijnsoorten worden gehaald en welke gevolgen de geconstateerde overtreding heeft. (Zie hiervoor [ECLI:NL:RBNNE:2025:1462](#)).

Digitaal

Ik verzoek u om digitaal te corresponderen.

Het verzoek

Wij verzoeken u er zorg voor te dragen dat bij deze projecten geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, dus om het gebruik van bestrijdingsmiddelen te doen stoppen.

De termijn

Hoe langer gewacht wordt met handhaving hoe groter de belangen en de schade voor de Natura 2000-gebieden.

Gezien de recente uitspraken, te lezen in samenhang met het verdrag van Aarhus en de bevindingen van de Ecologische Autoriteit, is de standaard redelijke termijn voor besluitvorming te lang.

Om bovenstaande, verzoek ik u ook om de initiatiefnemers uiterlijk binnen een week op de hoogte te stellen van dit handhavingsverzoek.

Om dit proces snel te laten verlopen stuur ik u de ondertekening in een separaat document. Dit handhavingsverzoek hoeft niet gelakt te worden en mag met eenieder gedeeld worden.

Ik verzoek u om binnen 2 weken digitaal een besluit aan ons bekend te maken.

Met vriendelijke groet,

ing. J

Bijlage post:

- ondertekeningsdocument

Bijlage email:

- ondertekeningsdocument

- statuten, machtiging en inschrijving handelsregister Natuurbeschermingswacht

- statuten, machtiging en inschrijving handelsregister Meten=Weten

Bijlage in pdf zelf:

Bijlage lijst stoffen

6-benzyladenine 1
aclonifen
antrachinon
azoxystrobin
bac-12
bac-14
boscalid
chloorprofam
chloridazon
clothianidine
cypermethrin
cyprodinil
ddac
difenoconazool
difenyl
difenylamine
diflufenican
dimethenamid
epoxiconazool
ethofumesaat
etofenprox
fenpropidin
fenylfenol-2
fipronil
fipronil-sulfone
flonicamid
fluazinam
fludioxonil
flufenacet
fluopicolide
fluopyram
fluroxypyr
flutolanil
fluxapyroxad
fosthiazate
fthalimide
fthalimide (afbr. folpet)
glyfosaat
heptenofos
mandipropamid
mcpa
metobromuron
metolachloor-s
metoprothryn
pendimethalin
permethrin-cis
permethrin-trans
phenmedipham
phoxim
piperonil-butoxide
pirimicarb
propyzamide
prosulfocarb
prothioconazool-desthio
pyraclostrobin

pyrimethanil
tebuconazool
teflubenzuron
terbutylazine
terbutylazine-desethyl
triallaat
triflumizole-fm-6-1

Bijlage in pdf zelf:

Bijlage lijst percelen

Lijst percelen met sierteelt

- 1 ASN00-AA-126
- 2 ASN00-AA-164
- 3 ASN00-AA-223
- 4 ASN00-AA-537
- 5 ASN00-P-2373
- 6 ASN00-P-2374
- 7 ASN00-P-2375
- 8 ASN00-P-2376
- 9 ASN00-P-2485
- 10 ASN00-P-2486
- 11 ASN00-P-2492
- 12 ASN00-P-2495
- 13 BCN00-R-1804
- 14 BCN00-R-1805
- 15 BGR01-N-1054
- 16 BGR01-N-296
- 17 BGR01-N-297
- 18 BGR01-N-298
- 19 BLN00-A-7009
- 20 BLN00-R-2415
- 21 BLN00-R-641
- 22 BLN00-R-642
- 23 BLN00-T-594
- 24 DGL00-L-1241
- 25 DGL00-L-1267
- 26 DGL00-L-1423
- 27 DGL00-L-1493
- 28 DGL00-L-1540
- 29 DGL00-L-1672
- 30 DGL00-L-1837
- 31 DGL00-L-1885
- 32 DGL00-L-1899
- 33 DGL00-L-2004
- 34 DGL00-L-240
- 35 DGL00-L-812
- 36 DGL00-L-813
- 37 DGL00-L-912
- 38 DGL00-L-915
- 39 DGL00-M-1087
- 40 DGL00-M-1204
- 41 DGL00-M-1207
- 42 DGL00-M-1254
- 43 DGL00-M-1255
- 44 DGL00-M-1403
- 45 DGL00-M-1476
- 46 DGL00-M-1477
- 47 DGL00-M-1589
- 48 DGL00-M-1590
- 49 DGL00-M-1593
- 50 DGL00-M-1711
- 51 DGL00-M-1717
- 52 DGL00-M-2142
- 53 DGL00-M-2143

- 54 DGL00-M-2144
- 55 DGL00-M-2278
- 56 DGL00-M-293
- 57 DGL00-M-307
- 58 DGL00-M-309
- 59 DGL00-M-429
- 60 DGL00-M-429
- 61 DGL00-M-551
- 62 DGL00-M-79
- 63 DLN00-L-832
- 64 DRV00-H-119
- 65 DVH00-H-774
- 66 DVR00-A-1767
- 67 DVR00-A-1768
- 68 DVR00-A-1927
- 69 DVR00-A-2277
- 70 DVR00-B-3822
- 71 DVR00-B-3898
- 72 DVR00-B-3911
- 73 DVR00-B-4322
- 74 DVR00-B-4424
- 75 DVR00-H-1083
- 76 DVR00-H-1156
- 77 DVR00-H-116
- 78 DVR00-H-1200
- 79 DVR00-H-1308
- 80 DVR00-H-526
- 81 DVR00-H-731
- 82 DVR00-H-732
- 83 DVR00-H-772
- 84 DVR00-H-773
- 85 DVR00-H-964
- 86 DVR00-I-1093
- 87 DVR00-I-123
- 88 DVR00-I-494
- 89 DVR00-I-495
- 90 DVR00-I-496
- 91 DVR00-I-497
- 92 DVR00-I-499
- 93 DVR00-I-500
- 94 DVR00-I-541
- 95 DVR00-L-123
- 96 EMN00-AA-1339
- 97 EMN00-AA-273
- 98 EMN00-AA-275
- 99 EMN00-AA-276
- 100 EMN00-AA-291
- 101 HGV00-S-1429
- 102 HVT03-H-4578
- 103 HVT03-H-4579
- 104 HVT03-H-4580
- 105 HVT03-H-4591
- 106 HVT03-H-4594
- 107 HVT03-H-4598
- 108 HVT03-H-4600
- 109 HVT03-I-3085
- 110 HVT03-I-3514
- 111 HVT03-I-3516

- 112 HVT03-I-3518
- 113 HVT03-I-3984
- 114 HVT03-I-3985
- 115 HVT03-M-1008
- 116 HVT03-M-1017
- 117 HVT03-M-1031
- 118 HVT03-M-1495
- 119 HVT03-N-1144
- 120 HVT03-N-1145
- 121 HVT03-N-1205
- 122 HVT03-N-1273
- 123 HVT03-N-1286
- 124 HVT03-N-1359
- 125 HVT03-N-1446
- 126 HVT03-N-1448
- 127 HVT03-N-187
- 128 HVT03-N-394
- 129 HVT03-N-395
- 130 HVT03-N-417
- 131 HVT03-N-436
- 132 HVT03-N-437
- 133 HVT03-N-437
- 134 HVT03-N-458
- 135 HVT03-N-538
- 136 HVT03-N-69
- 137 HVT03-N-884
- 138 HVT03-N-945
- 139 NOR00-L-897
- 140 NOR00-V-1619
- 141 NOR00-X-1525
- 142 NOR00-X-153
- 143 NOR00-X-190
- 144 NOR00-X-755
- 145 OTH02-B-3476
- 146 OTH02-M-410
- 147 RDE00-T-1152
- 148 RDE00-T-15
- 149 RDE00-T-16
- 150 RDE00-T-1600
- 151 RDE00-T-17
- 152 RDE00-T-1848
- 153 RDE00-T-2227
- 154 RDE00-T-2276
- 155 RDE00-T-2277
- 156 RDE00-T-367
- 157 RDE00-T-844
- 158 RDE00-T-845
- 159 RDE00-T-849
- 160 RDE00-T-850
- 161 RDE00-T-851
- 162 RDE00-T-95
- 163 RDE00-T-96
- 164 RDE00-U-1117
- 165 RDE00-V-867
- 166 RNN02-I-111
- 167 RNN02-I-129
- 168 RNN02-I-138
- 169 RNN02-K-137

- 170 RNN02-K-138
- 171 RNN02-K-190
- 172 RNN02-K-52
- 173 RNN02-K-664
- 174 RNN02-K-714
- 175 RNN02-L-103
- 176 RNN02-L-461
- 177 RNN02-L-470
- 178 SDE01-E-248
- 179 SDE01-E-2486
- 180 SDE01-E-2488
- 181 SDE01-E-2552
- 182 SDE01-E-2577
- 183 SDE01-E-2601
- 184 SDE01-E-2605
- 185 SDE01-E-2606
- 186 SDE01-E-2607
- 187 SDE01-E-2608
- 188 SDE01-E-2612
- 189 SDE01-F-2031
- 190 SDE01-F-2035
- 191 SDE01-F-2037
- 192 SDE01-F-2062
- 193 SDE01-F-2068
- 194 SDE01-F-2069
- 195 SDE01-F-2072
- 196 SDE01-F-2144
- 197 SDE01-F-2148
- 198 SDE01-F-2150
- 199 SDE01-F-2152
- 200 SDE01-F-2164
- 201 SDE01-F-2237
- 202 SDE01-F-2242
- 203 SDE01-F-2283
- 204 SDE01-F-2291
- 205 SDE01-F-2326
- 206 SDE01-F-2348
- 207 SDE01-F-2358
- 208 SDE01-F-2396
- 209 SDE01-F-3816
- 210 SDE01-G-3821
- 211 SDE01-G-3823
- 212 SDE01-G-3824
- 213 SLE00-O-305
- 214 VDR00-G-364
- 215 VDR00-G-365
- 216 VDR00-G-796
- 217 VDR00-G-877
- 218 VDR00-G-961
- 219 VDR00-H-1655
- 220 VDR00-H-1661
- 221 VDR00-H-2714
- 222 VDR00-H-2736
- 223 VDR00-K-1182
- 224 VDR00-K-1183
- 225 VDR00-K-1307
- 226 VDR00-K-1403
- 227 VDR00-K-1533

- 228 VDR00-K-1581
- 229 VDR00-K-1756
- 230 VDR00-K-1786
- 231 VDR00-K-1894
- 232 VDR00-K-504
- 233 VDR00-K-959
- 234 VDR00-K-969
- 235 VDR00-K-970
- 236 VR100-R-699
- 237 VR100-X-164
- 238 VR100-Y-500
- 239 VRI00-R-480
- 240 VRI00-R-699
- 241 VRI00-S-616
- 242 VRI00-S-617
- 243 VRI00-T-1011
- 244 VRI00-T-1456
- 245 VRI00-U-1767
- 246 VRI00-V-710
- 247 VRI00-Y-500
- 248 WIJ03-K-268
- 249 WIJ03-K-293
- 250 WTB00-T-1167
- 251 WTB00-T-1719
- 252 WTB00-T-184
- 253 WTB00-T-2335
- 254 WTB00-T-884
- 255 WTB00-U-436
- 256 ZLO00-P-615
- 257 ZLO00-P-646
- 258 ZLO00-S-517

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Aan:
"Meten=Weten"
p/a Gerard ter Borchstraat 51
7944 GM MEPPEL

Assen, 4 september 2025
Ons kenmerk: 202500977-01168580
Behandeld door Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving (0592) 36 55 55
Onderwerp: Besluit gedeeltelijke toewijzing handhavingsverzoek - percelen DVR00-A-1927 en
DVR00-B-3898 - gewasbeschermingsmiddelen

Geachte heer/mevrouw,

Op 1 mei 2025 ontvingen wij uw handhavingsverzoek tegen de lelieteelt en sierteelt op een groot aantal percelen, waaronder de percelen DVR00-A-1927 en DVR00-B-3898. Onze toezichthouder is op 3 juni 2025 ter plaatse geweest en heeft geconstateerd dat op beide percelen sierteelt plaatsvindt. Zijn rapport van bevindingen is als bijlage bij dit besluit gevoegd. In deze brief leest u ons besluit ten aanzien van deze beide percelen en de motivering ervan.

Besluit

Wij wijzen uw verzoek om handhaving toe voor perceel DVR00-A-1927. Wij leggen Joling BV conform ons handhavingsbeleid lelieteelt 2025 – 2028 een dwangsom op om te stoppen met het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen die de stoffen Boscalid, Fluopyram, Fthalamide, Pendimethalin en/of Tebuconazool bevatten voor de (sier)teelt op perceel DVR00-A-1927 voor zover gelegen binnen 250 meter van Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Deze last geldt voor het kalenderjaar 2025. Indien Joling BV deze last overtreedt, dan verbeurt zij eenmalig een dwangsom van € 100.000,-.

Wij wijzen uw verzoek om handhaving wat betreft perceel DVR00-B-3898 af.

Motivering

Bij brief van 18 juli 2025 hebben wij een informatieverzoek en vooraankondiging last onder dwangsom gestuurd aan Joling BV voor de percelen DVR00-A-1927 en DVR00-B-3898. Daarbij hebben wij het bedrijf de kans gegeven om, conform ons handhavingsbeleid lelieteelt 2025 - 2028, aan te tonen dat de lelieteelt is te zien als één en dezelfde handeling sinds 10 juni 1994, en dus dat lelies ter plaatse al in 1994 periodiek in de gewasrotatie voorkomen. Ook hebben wij het bedrijf de kans gegeven een voortoets aan te leveren waaruit blijkt dat significante effecten van het project op Natura 2000- gebieden op voorhand zijn uit te sluiten. In dezelfde brief is ook aangekondigd dat, indien het bedrijf er niet in zou slagen om te bewijzen dat het project vergunningvrij mag worden uitgevoerd, dat dan een last onder dwangsom zou worden opgelegd, waarbij wij de mogelijkheid van een zienswijze op dit voornemen hebben geboden.

Bij brief van 29 juli 2025 heeft [J] [redacted] [J] namens de maatschap Joling een zienswijze ingediend, en op 15 augustus 2025 heeft hij vier getuigenverklaringen ingebracht waaruit blijkt dat op perceel DVR00-B-3898 lelieteelt al sinds in elk geval 1991 in de gewasrotatie zat en ook sindsdien in de gewasrotatie heeft gezeten. Daarom is hier sprake van één en dezelfde handeling sinds in ieder geval 10 juni 1994 en is op dit perceel geen sprake van een overtreding.

Op 6 augustus heeft [J] [redacted] [J] namens de maatschap Joling een proces-verbaal van gerechtsdeurwaarder [redacted] [J] te Emmen overlegd, waaruit blijkt dat op perceel DVR00-A-1927 (Appelschaseweg) in ieder geval sinds 11 juli 2025 geen gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt waarin de stoffen Boscalid, Fluopyram, Fthalimide, Pendimethalin en/of Tebuconazool voorkomen. Dit neemt echter niet weg dat eerder sprake is geweest van een overtreding. Indien de teler inderdaad de rest van kalenderjaar 2025 geen gewasbeschermingsmiddelen met vijf genoemde stoffen meer toepast, dan zal hij de dwangsom niet verbeuren. Dit is echter geen reden om geen last onder dwangsom op te leggen.

Meer informatie

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het Klant Contact Centrum, telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

[J] M. Middel
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. U kunt in spoedeisende gevallen na indiening van uw bezwaar een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank Noord-Nederland. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

Bijlage:

- Rapport van bevindingen
- Last onder dwangsom aan [redacted] [J]
- Vier getuigenverklaringen
- Proces-verbaal gerechtsdeurwaarder

Afschriften:

- Bout advocaten, Postbus 7015, 9701 JA Groningen
- Joling BV
- Gemeente Westerveld (digitaal)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen